

FATİH URAZ

Adamın Abdalı Kaleci Olur



i l e t i ŝ i m

İÇİNDEKİLER

“Kaleci”ye Övgü / FİKRET DOĞAN.....	9
Kaleciliğin Kitabını Yazmak	15
Adamın Akılsızı mı Kaleci Olur?	19
Başkasına Kapanan Kapıdan Geçenler	21
O Eldivenler Yok mu O Eldivenler!	26
Bayılan Top Tutulur mu Hiç?	31
Kazak Rengi Deyip Geçmeyin.....	33
Turtaları Kim Yedi?.....	36
Yaşın ve Banks'i Ayrı Yere Koymak	39
Yerli Panterlerden Ne Haber!.....	44
Sabri Dino'nun Dirsekleri.....	46
Seyirciye Yakın Olmanın Getirisi.....	49
Yugoslav İstilas.....	53
Enke, Depresyon, İntihar	60
En İyisi Rüştü Değil!.....	64
Özcan Arkoç ve Ali Artuner Gerçeği.....	71
Kaleci mi Artist mi?.....	75
Hakikaten Panter miydi?.....	78
Sarı Kanarya Cihat.....	80
Kafasına Direk Düşen Kaleci.....	83

Herostratus Kompleksi.....	85
Bir Kurtarıřa ABD'de Yemek!.....	87
Kaplan Kadar Çevik, Ayı Gibi Kuvvetli!.....	89
Burunla Vurmak Yok Ama.....	94
Kaleciler ve Lakapları.....	100
Rakibe Değil Kadere Maęlup Olan Kaleciler.....	104
Kahramanlar ve Hainler.....	108
Zorunlu Bir Ara Bařlık: Hezimetler.....	112
Tom Amca'nın Kulübesi.....	116
Destanlařan 1 Numaralar.....	119
Kaleciler Gerçekten Deli mi?.....	123
Sesinizi Kesin, Çünkü Dahi Kaleciler Var!.....	126
Kendi Ayağına Kurşun Sıkmak!.....	130
Sahannın İçine Eden Kaleciler.....	133
Temel Yanlıřlar.....	135
Her Lige Ayrı Kaleci Gerek!.....	138
Kaleciler ve Boyları.....	144
Kalecinin Penaltı Karşısındaki Endiřesi.....	148
Toni Schumacher'e Kulak Vermek.....	153
Kararlı Olmak ve Ayakta Kalmak.....	160
Doğru Pozisyon Almak.....	163
Yeter ki Kale Tutsun.....	165
22 Metre Nasıl 52 Metre Oldu?.....	167
Haydar Keřke Terim'i Dinleseydi.....	169
Moral ve Hafızanın Önemi.....	171
Kafasını Direęe Vuran Kaleciler.....	174
Can Alıcı Frikikler.....	177
Çok Çalışmak.....	181
El Kırıkken Kalecilik Yapılır mı?.....	186
Çelik Yelek Akii Bua!.....	189
Yan Toplar.....	191
Dayak Kaçınılmaz Olunca.....	195
Doğru Teknik ve Arconada.....	197
Topu Yumuřak Beklemek.....	201

Isınmanın Esprisi.....	203
İki Gün Uyuyan Adam.....	205
Aşk İçin İntihar.....	207
Olmazsa Olmazlar.....	210
Sınır Bilip Yeteneğe Göre İş Yapmak.....	212
Bir Alman ve Bir Yugoslav.....	218
Maç Hediye Eden Kalecinin Transferi.....	221
Kaleciler Şarap Gibi Değildir.....	223
Reaksiyon Çalışmaları.....	226
Kaleciler ve İki Buçukluklar.....	230
Sarkaç Top İhmal Edilmemeli.....	233
Ah Bir İyi Kaleci Olsam!.....	235
Merdivenler Ne Güne Duruyor?.....	237
Gol Yiyen Gol de Atar!.....	239
İyi Plonjonun Önemi.....	245
Sen Yak Evladım, Sen Yak!.....	248
Kuvvet Çalışmaları ve Kaleci.....	250
Diğer Kaleci Dostunuz mudur?.....	252
Mental İdmanın Önemi.....	254
Maç Stratejisi.....	256
İntikam: Soğuk Yenen Bir Yemek.....	259
Gelmiş Geçmiş En İyi Kaleci Kimdir?.....	262
İki İneğe Transfer Olan Kaleci.....	265
2010 Dünya Kupası ve Jabulani.....	267
Şimdiki Kaleciler Şanslı.....	271
Son Sözler.....	274
Kâğıttan Topun Getirdiği Mutluluk.....	276
Oyundan Zevk Almak.....	278

“Kaleci”ye Övgü

FIKRET DOĞAN

Çocukken cumartesi günleri maç seyretmek için ta Samatya'dan kalkıp yürüye yürüye Çukurbostan'a ya da Yedikule'ye giderdim. O zamanlar amatör takımların köküne kibrit suyu dökülmemişti. Her mahallenin iyi kötü bir takımı olurdu. İnsanlar hafta sonu minibüslere doluşur, güle oynaya uzaklardaki bir sahaya gider, eğer bir gıdım şansları varsa, sonra dayak yemeden geri dönerlerdi; şehir yaşantısının en curcunalı etkinliklerinden biriydi bu.

Yedikule surlarının dibindeki tepeye oturur oturmaz gözü mü toprak sahaya diker, toz duman içinde harala gürele koşuşturan topçuları heyecanla seyrederdim. Hemen formalara bakıp kendime bir takım seçerdim. Ama zamanla bu yöntemin pek sağlıklı olmadığını anladım; genelde bir takımın forması ne kadar şatafatlıysa oyuncularını da o kadar kötüydü. Bir maç bitti mi, hemen yenisi başlardı, ta ki hava kararınca dek. Benim gibi çulsuz herifler için harika bir eğlenceydi; sinemaya dünyanın parasını bayılanların aklına şaşardım. En ufak hatalı bir taç kararından çıkan kavga gürültünün haddi hesabı yoktu, hele satılmış hakemi ta evine kadar kovalamak o dönemin en sağlıklı yaşam koşusuydu, özellikle de hakem açısından...

O hengâmede bazuka gibi bir şut, adamın belini kıran bir

çalım, şeytanca bir pas, müthiş bir kurtarış toz toprağın içinde mavi bir boncuk gibi parıldar, akşam eve dönerken kafamın içinde bir atlıkarınca gibi dönerdi. Ne tuhaf, tüm o güzellikleri, efsanevi futbolcuları, son saniyede beklenmedik bir golle dönen maçların hepsini unutmuşum. O yıllardan aklımda kala kala tek bir kişi kalmış: Kafası sargı beziyle sarılı bir kaleci.

O güneşli cumartesi günü sahaya derinlemesine bakan kale arkasındaki tepeye tünediğimde maç çoktan başlamıştı. Az ötedeki çekirdek çitleyen tiplere “Maç kaç kaç?” diye sordum, “Sıfır sıfır” dediler. Eh demek ki bir şey kaçırmamıştım daha. Ama birkaç dakika sonra başkalarına da sorma ihtiyacı duyacaktım, çünkü şimdiye dek bir gol atılamamış olması neredeyse imkânsızdı. İki takım arasında öyle bir uçurum vardı ki, sanırsınız Barcelona ile Çatladıkapı maç yapıyor. Aslına bakılırsa, buna maç filan denemezdi, daha çok bir takım diğerini kurşuna diziyordu.

Ama maçın neden golsüz devam ettiğini anlamakta gecikmedim; kaleciydi bunun sebebi. Kedi gibiydi, yok yok panter gibi; her neyse, kalecilere başka hangi hayvan adlarının yakıştırıldığını merak ediyorsanız, doğru kitabı okuyorsunuz demektir. O kadar çok atak, o kadar çok pozisyon vardı ki, ilk yarının golsüz bitmesi mucizeydi. Ama benim asıl şaşıtığım nokta, sürekli oradan oraya atladığı halde kalecinin henüz bir tarafını kırmamış olmasıydı.

Maçın ikinci yarısı da bu minvalde devam ederken birden defansın arkasına bir top atıldı, rakip forvet ok gibi fırladı ama bizim cengâver kaleci atik davranıp topun üzerine kapaklanmıştı bile. Kaleci ayağa kalktığında yüzü gözü kan içindeydi, çünkü forvetin savurduğu tekme kafasını yarmıştı. Oyun durdu; yaralıyı sahanın kenarına götürdüler. Herkes kalecinin kafasına üşüştü. Birden bir bağırıtı koptu: “Bırakın lan beni, ölsem çıkmam!” Sonra bütün heybetiyle kalabalığı yarıp kalesine doğru kararlı adımlarla yürüdü. İnat etmişti bir kere, hiçbir güç onu çıkması için ikna edemezdi. Evet, kalecilik işte böyle bir inat işidir; bu kallesiz top bugün kaleye girmeyecek, işte o kadar! Kalecilik kahpe feleğe meydan okumaktır. En ufak bir

terslikte yelkenleri suya indirenler kendilerine başka bir mevki arasalar daha iyi ederler.

Maçın bitmesine uzunca bir süre vardı; daha şimdiden kafasındaki sargı bezi kıpkırmızıydı. Her atakta yüreğim ağzıma geliyor, gol yemesin diye dua ediyordum. Bugün bile düşünürüm, acaba hayal mi gördüm diye. O isimsiz kaleci onca şuta, kafa topuna, plaseye, röveşataya, voleye, firikik vuruşuna ve iki penaltıya rağmen gol yemedi. Koca bir ordu bu küçük kaleyi fethedememişti.

Fatih Uraz'ın bu kitapta deştiği konulardan biri de gelmiş geçmiş en büyük kalecinin kim olduğu sorusudur. Ben bu soruyu kendime hiç sormadım, çünkü ta başından beri gelmiş geçmiş en büyük kaleci kelimenin tam anlamıyla o çatlak kafalı kaleciydi. Kurtardığı onca toptan dolayı değil, yumruğunu sıkıp tepine tepine “Çıkmayacağım ulan, bugün gol yemeyeceğim ulan!” diye bağırdığı için. Kaleciler deli midir? Alın size, bu kitapta yanıtını bulacağınız sorulardan biri daha.

Nice müthiş kaleci gördüm ama hiçbirini üzerimde öylesine büyük bir etki bırakmadı. Mahalleye döner dönmez iki taşın arasında kendimi yerden yerde atmaya başlamıştım bile. Çok geçmeden okul avlusunda bizi kovan abiler bu hevesimi keşfettiler; böylece ilkokul yıllarımda ikili bir yaşam sürmeye başladım; kendi arkadaşlarımla top oynarken oyuncu ama abilerle kaleciydim.

Nedense kaleciliğin kötü bir şöhreti vardı, hiç kimse kaleye geçmek istemiyordu. İşin tuhafı, kaleciye büyük saygı gösteriliyordu, belki de gönüllüce kendini feda ettiği için. Topçu abiler diğer veletlere “Dağılın lan, ayak altında dolaşmayın” diye bağırır çağırırlardı, ama bana “Hadi koçum, göreyim seni” türünden yüreklendirici sözler söylerlerdi. Maç boyunca forsumdan geçilmezdi, gol yesem bile kimse bana bir şey söylemezdi, tam tersine, ben önüme gelene kalayı basardım: “Yahu bir adamı tutamıyorsunuz, utanın!” Golden sonra en çok ahlanıp vahlanan, herkesi paylama hakkına sahip kişidir kaleci; onun acısı sahicidir, ha gol yemiş ha ocağına ateş düşmüş, hiç farketmez. O yüzden yeri geldi mi öfkeden kudurarak ağzıma geleni söy-

lerdim. Bütün bu paylamaları sineye çekerlerdi, oysa başka zaman olsa onlara gözünün üzerinde kaşın var diyemezdim. Lakin maç bitince bütün süper güçlerimi kaybederdim.

Ama kaleye geçer geçmez küçümseyici bakışlar yerini saygı dolu bir ifadeye bırakırdı. Kaleciliğin saygın bir iş olduğunu anlamasına anlamıştım da, neden ona herkesin bir lanetli gözüyle baktığını pek anlamıyordum. Belki de kalecinin konumu gereği oyun içindeki bütün hataları görüyor olmasından kaynaklanan bir gıcıklıktır. Sahi kaleci neden günah keçisidir? Diğerleri apış arası bir koşuyla karşı toprakları yağmalamaya giderken kaleci sorumluluk duygusuyla evini bekleyen adamdır. İşte bunun için lanetlidir; çünkü suç ortaklığına yanaşmaz. Herkes talana giderken birinin burada beklemesi gerekir. Herkes hazzın kollarına atılırken birinin gerçeklik ilkesine kulak kabartması gerekir. Hakikaten ayakları yere en sağlam basan kişidir o. Ama onu hazinenin bekçisi yapan tam da bu durumdur işte; hazine gidince elbette herkesin indinde kötü adam olur. Gözü gibi koruması gereken şeyi kaptırmıştır çünkü.

Kalecinin ceza sahasında yapayalnız dikilmesinin bir nedeni koruma güdüsüyse, diğeri de haz duygusudur; bu da insanoğlunun en eski heveslerinden biriyle ilintilidir; uçma hevesi. Rakip uzaktan bir şut çekiyor, siz parmaklarınızın ucunda yükselip havada uçuyor, topu tokatlıyorsunuz, tıpkı bir kuşu yakalar gibi. Uçmanın yarattığı esrikliği, havadaki hafiflik duygusunun doğurduğu mutluluğu tatmayan bilemez. Kalecileri gönüllü bir mahpusluğa iten şey galiba bu uçma tutkusudur.

Kalecinin bir diğer özgürlüğü de, dırıldır etme hakkıdır. Sol bek kırk yılın başında bir şey söylemeye görsün, hemen “Ya bir sus da topumuzu oynayalım” diye lafı ağzına tıklarlar. Oysa kaleci konuşur da konuşur; kalecinin kelamı kutsaldır. Çünkü topçular bencildir, oyunu kendine göre yontar, neden pas atmadığını ya da neden koşmadığına mutlaka kendince bir bahane bulur ama kalecinin külyutmaz gözü bunların hiçbirine kanmaz. Kaleciye duyulan öfkeyle nesnelığe duyulan nefret akrabadır, ikisi de aynı kaynaktan beslenmektedir; kalecinin bir sözü herhangi bir oyuncuda mutlaka kuyruk acısı bırakmıştır.

Ayıptır söylemesi, iyi bir kaleciydim ben, topçu abiler beni almak için aralarında kapıştırlardı. Yine de ortaokula kadar süren kalecilik hayatımda yediğim golün haddi hesabı yoktu; ancak arasından gol yedim, kornerden gol yedim, kafa golü yedim, röveşata golü yedim, frikikten gol yedim, kendi takım arkadaşşımdan gol yedim, hatta degajdan bile gol yedim. Ama her seferinde o Allahın cezası topu kaleden çıkarırken ya da oyuna tekrar sokarken, o kafası sarılı kaleciyi hatırlayarak dişlerimi sıkarak, bu kalleş top gebersem bile bir daha bu kaleye girmeyecek derdim. Fatih Uraz'ın "iyi kaleci tekrar ayağa kalkabilen kaleci-dir" lafını çok tutarım, tecrübe konuşuyordur burada. Wembley'de sekiz tane gol yiyen adamın lafına inanırım ben: Shakespeare'in dediğı gibi "yalnız acı çekenler doğruyu söyler."

Ona ne şüphe, futbolda atanla tutan makbuldür, diğerlerine amele gözüyle bakılır. Eğer zehir gibi bir golcünüz yoksa, takım ne kadar iyi olursa olsun çuvallamaya mahkûmdur. Eğer kaleciniz kovanın tekiyse, o takımın vay haline, isterseniz ağzınızla kuş kondurun, boş kürek çekiyorsunuz demektir. Bu gizli mesajı en aptal çocuk bile hisseder; siz bir çocuğun taç çizgisi boyunca ileri geri koşan sol beke bakıp işte ben de onun gibi olacağım dediğini duydunuz mu hiç? Ya da Ortasaha Oyuncuları Kongresi diye bir şey? Evet, hiç şaşırmanın, her yıl toplanan Uluslararası Kaleciler Kongresi diye bir oluşum var. Bu da kaleciliğın sadece önemini değil, aynı zamanda ne kadar değiştiğini de gösteriyor. Örneğın eskiden bir kaleci bir maçta ortalama üç-dört kilometre koşuyorsa şimdi yedi-sekiz kilometre koşuyor, hani neredeyse bir topçu kadar; yani çizgide çakılı kalma devri bitti. Eskiden kaleci kendi ceza sahasında olup bitenlere odaklanırken şimdi otuz-kırk metre ötesini de göz hapsine almak zorunda, çünkü oyunu en geriden kurmak kavramı büyük önem kazandı. Haliyle, degaj denen şey neredeyse tarihe karıştı. Uzmanlar kalecilerin haftada bir kez topçular gibi antrenman yapması gerektiğini söylüyorlar. Antrenman maçlarında hep santrfor mevkinde oynayan Fatih Uraz bu değişikliklerin birçoğunu daha '80'li yıllarda hayata geçirmişti. O zamanlar, ya bu adam biraz farklı derdik, ama bunun nedenini bilmezdik.

Birçok kaleci vardır, lastik top gibi oradan oraya atlar, kendini paralar, bir kurtarış resitali sunar; oysa aslında uçtuğu yerde durması gerekiyordur. Kalecinin kafasız ancak topun peşinden gider. Akıllı kaleci, hırsız gideceği yerde bekleyen bir polis gibi çalışır. Fatih Uraz işte böyle topu kendine bir mıknaş gibi çeken kalecilerdendi; nerede duracağını bilmesi ve oyunu iyi okumasından kaynaklanan bir yetenek. Fatih Uraz'ı farklı kılan bir diğer özellik de, önündeki defansı bir orkestra şefi gibi çok iyi idare etmesiydi. Eğer Samsunspor '80'li yıllarda şampiyonluğa oynadıysa Fatih Uraz'ın bunda payı büyüktür. Futbol zekası yüksek bir kaleciydi, oyunu çok iyi süzerdi; bir de bakmışsınız, top onun kucağında. Çok iyi bir gözlemciydi; bir kaleci de bulunması gereken en önemli niteliklerden biri. Aynı zamanda gözü karaydı da, yan toplara çıktığı zaman forvetler kaçışırdı, çünkü onun o anda babasını bile tanımayacağını bilirlerdi.

Kalecilik çok basit bir şeymiş gibi görünür, nitekim öyledir de; iki direğin arasında duracaksın, topun kaleye girmesini önleyeceksin, hepsi bu kadar. İyi de yerinde duramayan bir sincabı andıran o ele avuca sığmaz meşin yuvarlağı tutmak hiç de kolay değildir. İşte Fatih Uraz tam da bu zorluğun öyküsünü anlatıyor bu kitapta, hem de akıcı bir dille, hakkını vererek. Tecrübe konuşuyor burada; yıllarca kalecilik üzerine büyük bir tutkuyla kafa yormuş bir adamın samimi sözleri bunlar, kulak kabartmakta fayda var. İşte kalecilerin özel dünyasına açılan bir pencere.

Hiç kuşkusuz, Fatih Uraz daha önce de "ben kaleciliğin kitabını yazmış adamım" diye şişinebilirdi ama artık bunun hiç gezeği kalmadı, çünkü bu kez sahiden kaleciliğin kitabını yazdı. İnanmıyorsanız, açın okuyun, hak vereceksiniz.

Kaleciliğin Kitabını Yazmak

1974 yılının güzel bir ilkbahar günüydü. Ankara'nın kendi de adı gibi ilginç olan muhiti Süslü Sokak'ta iki kardeş sıraya geçmiş, eski bir futbol topunu taşlardan yapılan sözde slalom işaretlerinin arasından geçirmeye çalışıyordu.

Ertesi gün milyonlarca insan için sıradan bir gün olacakken o iki kardeşin içi içine sığmıyordu. Çünkü yeni kurulan Ankara Bölgesi Futbol Okulu'nun seçmelerine sayılı saatler kalmıştı. Binlerce kişinin katılacağı seçmelerde başlangıç için okula yalnızca 20 kişi alınacaktı. Durum, futbolcu olma arzusuyla yanıp tutuşan herkes gibi, haliyle o iki kardeşi de tedirgin ediyordu.

Başvuru formunda yazan "Adayların her iki ayakla da en az 25 kez top saydırması gerekir" şartı kendilerine son derece güvenen iki kardeşin en büyük korkusuydu, zira ikisinin de sol ayağı sadece yürümeye yarıyordu!

Bu seçmeler, o iki kardeşin küçüğü olan benim için karmaşık hisleri de beraberinde getiriyordu. Geceleri rüyalarımı süsleyecek kadar sevdalı olduğum futbola ilk kez bir antrenör nezdinde ve kulüp bağlamında merhaba demenin eşliğine gelmiş olduğum halde, halen ortada acilen cevaplamam gereken bir soru vardı; futbol seçmelerine mi girecektim, yoksa kaleci seçmelerine mi?

Kaleciliği çok seviyordum lakin semtimizin büyükleri mahalle maçlarında beni kaleye koymaya yanaşmazken, defansta ya da ofansta oynatmaktan imtina etmiyorlardı. Hakikaten kalecilğe yeteneğim mi yoktu, yoksa mahallenin angutları mı kaleciden anlamıyordu? Cevabı kestiremiyordum doğrusu.

Bütün gece boyunca “kaleci mi-futbolcu mu” diye yatağında dönüp durduktan sonra, ertesi gün artık kararını vermiş birisi olarak katılacaktım bölge binasının önünde toplanmış kalabalığın arasına... Evet, ben kaleci olacaktım.

Favori takımlarım Ajax ve Real Madrid iken, Brezilya ve Hollanda futbolundan hoşlanırken, artık o tarihi günden sonra Sovyet futbolunu beğenmeye başlayacak ve “Yaşasın Lobanovski!” diyecektim. Çünkü Dinamo Kiev’le esmeye başlayan fizik gücüne bağlı futbol anlayışı, henüz 13 yaşında olmama karşın 1.80’e yaklaşan boyum sayesinde beni elemeye girmeden futbol okuluna kabul ettirmişti. Ben, insan selini andıran o mahşeri kalabalığın arasından yalnızca bu birkaç santimetrelik farkla sıyrılmış ve acısıyla-tatlısıyla 21 sene sürecek yolculuğun ilk adımlarını o gün atmaya başlamıştım.

Oysa mahalle aralarında kısa boylu çocuklar uzun boyluları sık sık “Devede de boy var ama 40 tanesini bir eşek çekiyor!” diye kızdırıp dururdu. Demek ki artık zaman değişmiş, develerin daha fazla ön plana çıkacağı günler gelmişti. Hoş benim de ağzım armut toplamıyordu ya, boyu kısa olanlara “Suyun ağır akanından adamın yere yakınından korkulur!” diye sataşarak, aklım sıra taşı gedigine koyuyordum o zamanlar.

Sebepe, neden, niçin o noktadan sonra önemli değildi artık. Kapı açılmış ve içeri girmiştim nasılsa. Hannibal’ın dediği gibi, “Ya bir yol bulurdum ya da bir yol yapardım!” Bunu bilmenin rahatlığıyla olsa gerek ilk idman maçında orta sahadan gol yememe karşın antrenman sonrasında “Milli takımında ya oynarım ya da oynarım!” sözlerini çekinmeden söyleyebiliyordum. O kelimelerin dudaklarımdan tutkuyla değil de temenniyle döktüğünü düşünen bir futbolcu dostum, yıllar sonra bana “Bunları söylediğinde arkandan amma gülmüştüm!” itirafında bulunacak ve özür dileyecekti.

Kaderin cilvesi olsa gerek Bölge Futbol Okulu'ndan sonra istikametim Ankara'nın en köklü kulüplerinden Hacettepe'ye doğru dönecek ve orada kalecilikten önce adam olmanın yolunu, yordamını öğrenecektim. Futbol aşıklarının hiç karşılık gözetmeden varlarını-yoklarını mor-beyaz renkli formayı giyen gençlere harcadığına ilk orada şahit olacak, futbol topunun sihirli cazibesini ilk defa orada hissedecektim.

Dinyakos ayakkabıların içinden çıkan devasa çiviler ayak tabanımın anasını ağlatırdı, malzemeler eskiydi, sular soğuktu, kazağımı-şortumu-çorabımı eve götürür kendim yıkardım, param olduğu gün sucuk-ekmek olmadığında simit yerdim, Sarı Dayı'nın buzların üzerine yatırdığı gazozları içer, eve yürüyerek dönerdim ama mutluydum; çünkü saydıklarımın çevresi özünde futbolun ağlarıyla örülmüştü ve sevgiliden gelen cefalar çoğu zaman aşkın cilveleriydi.

Futbola başlamam iyi gitmeyen okul hayatıma ters etki yapmış, ders notlarım birdenbire yükselmişti. Nice arkadaş ve akranım o makus donemin, yani 12 Eylül öncesinin kesif karanlığında kaybolurken, ben top tutmanın güvenli limanına sığınarak bir nebze olsun aradığım huzuru bulmuştum. Yaşıtlarımın çoğu sigara-içki gibi zararlı alışkanlıklar edinirken, ben sıhhatli olmanın ve kötü alışkanlıklara sahip olmamanın keyfini sürüyordum. Aynı sınıfı paylaştığım dostlar askerden dönene kadar ailelerinin eline bakarken, ben henüz 17 yaşında başkalarına el vermeye başlamıştım... Bu halde ben birdenbire hayatımın seyrini değiştiren futbol topuna ve kaleci eldivenlerine nasıl sevdalanmayayım? Daha topu yakalamanın hakkını veremediğim günlerden itibaren hayat ve futbol bana o denli cömert davranmaya başlamıştı ki!

Bu kitabı hayata geçiren temel neden, ondan çok şey aldığım halde karşılığında pek az şey verebildiğim futbola küçük de olsa, meblağı önemsiz de olsa, mini minnacık da olsa bir karşılıkla teşekkür etme çabasından başka bir şey değildir.

Kitabın teknik bölümlerinden ziyade tarihsel kısımlarını hazırlarken büyük keyif aldığımı belirtmeliyim, zira araştırdıkça bilmediğim öylesine çok şey öğrendim ki... Kaleciliğin en renk-

li ismi Fatty Foulkes'la tanıştım, Albert Camus ve Nabokov'la yazar-okur ilişkisi içinde değil, üç direk önünde üç eski kaleci olarak buluştum.

Kim bilir belki de beni “Dünya üzerinde yapılması en zor şey; iyi bildiğin bir işin gözlerinin önünde yanlış yapılmasına ses çıkarmadan durabilmektir” sözü ateşledi! Zira insan gerçekten bildiği bir işin gözlerinin önünde yanlış yapılmasına müdahale etmeden duramıyor. Nice kaleci pozisyon almasını, nerede çıkılacağını, nerede yatılacağını, nerede ayakta kalacağını bilmeden kaleyi teslim alıyor; gerisi bilinen hikâye! İşinin inceliklerine vakıf olamadığı için ne gün ne yapacağı kestirilemeyen kaleciler ile maç skorları büyürken faturayı ödemek ne yazık ki yine onlara düşüyor.

Bana “Madem bu kadar biliyordun, bildiklerinin faydası sana niye dokunmadı?” diyecek olanlara öncelikle buralara kadar yetenekle değil çok çalışmayla geldiğimi söylemeliyim, ikinci olarak da maalesef birçok bilgiye deneme-yanılma yoluyla ya da aktif kaleciliğin ardından kafa yorup sentez yoluyla ulaşabildim. O yüzden de bu bilgilerimden şahsımdan ziyade kalecilerimiz istifade edebilmiştir. Hem zaten Nietzsche demiyor muydu, “Neleri bilmediğimi anlamaya çalışacağımıza neden öğretmek zorunda olduğum şeyleri öğrenmiyorsunuz?” diye...

Kaleci hocalığına Oscar Wilde'nin ölümsüz benzetmesiyle “Günümüz insanı herşeyin fiyatını biliyor ama hiçbir şeyin kıymetini bilmiyor” diye söylenerek son noktayı koymuştum. Ancak görüldüğü üzere o kararım kaleciliğin kitabını yazmamı engelleyemedi. Kitaba neredeyse benim kadar emek veren, önüme sürekli yeni pencereler açan, ancak tüm ısrarlarıma karşın adının kitaba eklenmesini istemeyen Fikret Doğan'a buradan bir kez daha teşekkür ediyor ve sizlere kalecilerin dünyasına hoş geldiniz diyorum.